

Årsrapport 2023

Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB

Innehåll

Årsrapport 2023	1
1. Sammanfattning	3
2. Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen	5
2.1. Verksamhetens utveckling	5
2.2. Kommunfullmäktiges budgetmål	8
3. Övrig uppföljning till kommunstyrelsen	10
3.1. Utveckling inom personalområdet	10
3.2. Ekonomisk uppföljning	12
3.3. Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	14
4. Uppföljning till Göteborgs Stadshus AB	18
4.1. Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat	18
Bilagor	18

1. Sammanfattning

Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB

Koncernen består av moderbolaget Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (GSK) och de tre dotterbolagen GS Buss AB (GSB), GS Trafikantservice AB (GST) och det delägda bolaget (85%) Göteborgs Spårvägar AB (GSAB). Västtrafik AB är delägare med 15%. För spårvagnstrafiken är Göteborgs Stad administrativ huvudman och äger spårvägsbanan med tillhörande trafikmiljö. Västtrafik är finansiell huvudman och ansvarig för trafikeringsplan, spårvagnsfordon och depåfastigheter.

GSB

Från 2020-12-13 har GSB avtal med Västtrafik AB om uthyrning av depå Kville för uppställningsplatser och garage för 120 bussar, verkstad, underhållshall, kontor och personalutrymmen.

GSB har även ett hyresavtal med Volvo Truck Center Sweden AB om uthyrning av bussverkstad, några uppställningsplatser för bussar samt p-platser för personbilar.

Avtalet med Västtrafik sträcker sig fram till 2025-06-30 och inkluderar fastighetsskötsel, fastighetsunderhåll, utrustningsskötsel och drift av busstvättmaskin och tvätthall. Till detta kommer avtal för kostnader per tvättad buss samt diverse vätskor till bussarna samt fakturering av 80% av kostnaderna för energiförbrukning, el, gas och vatten.

Verksamheten vid Depå Kville har fem anställda och har fungerat mycket väl och inga större problem har behövt hanteras under året.

GST

Bolaget har fortsatt att leverera trafiknära tjänster under året på ett mycket tillfredställande sätt med gott utfall i såväl kvalitet som ekonomi. Under framförallt sommaren har våra verksamheter haft fullt upp och våra uppdragsgivare har beställt många uppdrag.

Kommunfullmäktige i Göteborg beslutade 2020-05-14 att genomföra en avveckling av GST genom avyttring av aktier, alternativt genom att bolagets verksamhetsområden avyttras.

Under oktober 2022 inkommer ett indikativt bud från en ny intressent. Styrelsen i GSK beviljar exklusivitet till intressenten i november. Försäljningsförhandlingar pågår under våren 2023 och avslutas i maj 2023 med att intressenten väljer att inte inkomma med ett slutbud.

På styrelsemöte den 25 oktober beslutas att verksamhetsområdena i GST avvecklas per 2025-03-31.

GSAB

Med cirka 1 300 medarbetare och 230 spårvagnar erbjuder GSAB persontransporter inom kollektivtrafikområdet. Vi på GSAB finns till för våra resenärer och vi har under året jobbat hårt för att våra resenärer ska kunna ta sig till arbete, skola och fritidsaktiviteter på ett effektivt och smidigt sätt.

Under året har GSAB haft stora utmaningar kopplat till kompetensförsörjning, bristande kvalitet i spårvägsanläggningen samt brister i fordonsflottan. Ytterligare utmaningar under året har varit vår depåkapacitet och behov av renovering i framför allt Majorna. Exempelvis har en handlingsplan upprättats för att komma till rätta med kompetensförsörjningen. Ett trepartssamarbete har startat upp under året för att få upp robustheten i spårvägsanläggningen. GSAB har fortsatt besvärligt läge men åtgärder har planerats och delvis utförts.

2. Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen

2.1. Verksamhetens utveckling

2.1.1. Redovisning av resultat

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
GST: Omsättning i avtal "Drift och underhåll av hållplatsutrustning" med Västfastigheter	16,9 mkr	17,5 mkr	16,5 mkr
GST: Levererat antal timmar till Västtrafik störningshantering	10 500 tim	11 600 tim	15 800 tim
GSAB: Vägtrafikolyckor, per 1 miljon km	15,98	13,8	15,8
GSAB: Spårvagnstillgänglighet, %	82,2	80	80
GSAB: Trafikservicegrad, %	95,1	95,2	93,0
GSAB: Resandeutveckling, antal miljoner delresor	93	119,2	128

GSB

Inga nyckeltal och mått är framtagna för depåverksamheten i bolaget. Personal- och ekonomirelaterade nyckeltal följs upp kontinuerligt.

GST

Nytt avtal avseende Drift och underhåll av hållplatsutrustning i april 2022.

Variation mellan åren för störningshantering beror på att Västtrafik tidvis bemannat tjänster själva.

GSAB

Ökningen i vägtrafikolyckor bedöms kunna härledas till kontinuerliga förändringar i trafikmiljön. Skador på vagnar samt reducerad verkstadskapacitet ligger bakom lägre spårvagnstillgänglighet. Hinder, framkomlighetsproblem och brister i spåranläggningen ligger bakom siffrorna för trafikservicegraden.

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	2020	2021	2022
GST: Intäkter (mkr)	62,9	57,1	64,1
GST: Kostnader (mkr)	-59,8	-53,9	-58,0
GST: Resultat (%)	3,1	3,2	6,1

GSB

Bolagets huvudsakliga verksamhet, linjetrafik, upphörde i juni 2022. Jämförelser mellan åren avseende volymmått är irrelevanta.

GST

Nivåskillnaden på intäkterna beror framför allt på variation i beställningsnivåer i kundavtalen med Västtrafik. Dessutom avvecklades en av bolagets enheter under 2022 efter förlust i anbudet om avtalsförlängning.

GSAB

Har inte redovisat något i denna tabell.

2.1.2. Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

GSAB: Brist på spårvagnar, spårvagnsuppställnings- och depåkapacitet
Orsak till att avvikelsen uppstått
Spårvagnsbrist. Låg nivå av spårvagnsuppställnings- och depåkapacitet.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Resenären drabbas av hög trängsel och lägre trafikservicegrad. Resenären drabbas av lägre trafikservicegrad på grund av logistiska störningar.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Bedöms som normalsituation tom 2026 (2027) då M33/34 fordon nr 100 har levererats. Dagliga omplaneringar av depålogistik kan innebära logistikrisker.
Ekonomiska konsekvenser
-
Vidtagna åtgärder
Organisation anpassad efter behov. Fordonsleveransplan mot 2027 samt 2034 Västtrafik M33/34 bevakas. Depårenovering Västtrafik (Västfastigheter) samt etablering av Ringön etapp II bevakas.
GSAB: Brist i spårvägsanläggningen
Orsak till att avvikelsen uppstått
Hög nivå av driftstörningar, hastighetsnedsättningar och behov av omplaneringar i spårvägsanläggningen
Konsekvenser för dem verksamheten är till för
Resenären drabbas av hög nivå av byte av resväg samt behov av ersättningstrafik
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Utöver grundtidtabellen som planeras from december – december månad (12 månader) genomförs ett mycket stort antal omplaneringar av tidtabellen på grund av de av Stadsmiljöförvaltningen, delvis, erhållna spårarbetsplanerna. Konsekvensen för spårvagnsförarna är främst förseningar, felkörningar, schemarubbningar och övertid. Risk för arbetsmiljöutmattnig föreligger.
Ekonomiska konsekvenser
-
Vidtagna åtgärder
3-partsamarbete mellan GS, Västtrafik samt Stadsmiljöförvaltningen är etablerat. Trafikmiljön och spårvagnsframförandet måste förbättras med skyddsbarriärer och framkomlighetsåtgärder.
GSAB: Brist på spårvagnsförare
Orsak till att avvikelsen uppstått
Svårigheter i att rekrytera nya förare
Konsekvenser för dem verksamheten är till för
Resenären drabbas av trafikindragningar och reduceringar
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Mycket hög arbetsbelastning för att tillsätta förartjänster kopplat till bristsituationen. Högt övertidsuttag och stress.
Ekonomiska konsekvenser
-
Vidtagna åtgärder
Handlingsplan är framtagen och driftsatt för att öka bolagets förmåga att attrahera, rekrytera, utbilda och behålla personal.

Fotnot: Ovanstående avvikelser avser endast GSAB. I bolagen GSB och GST har inga avvikelser av större dignitet uppkommit under året.

2.1.3. Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen

Hemställan från GSK till kommunfullmäktige angående att informera om, tydliggöra och justera inriktning för uppdragen att avyttra/avveckla verksamheterna i GS Buss AB och GS Trafikantservice AB har lämnats till Stadshus AB för vidare behandling.

GSB

Göteborgs Stad, Västtrafik och Västfastigheter har tecknat en överenskommelse om att hyresavtalet för bussdepån Kville kan förlängas till 2025-06-30.

Avtalet med Västtrafik för Bussdepå Kville beror på att Västtrafiks planerade bussdepå "Radiomasten" vid Järnbrott i Västra Göteborg är försenad. Järnbrottsdepån skulle varit klar till trafikstart av trafikavtal Väster 2020 men detaljplan för området blev klar sent och byggnationen kom igång först under 2023 och beräknas inte vara klart förrän tidigast under 2025.

GSB har tecknat ett förlängt hyresavtal på depå Kville till 2025-06-30.

Vid möten med Västtrafik under 2022 – 2023 har de framhållit sin önskan om att förlänga avtalet på depå Kville och att GSB ska fortsätta driva depån till 2025-06-30. När Västtrafiks nya depå i Järnbrott är färdigställd kommer verksamheten på depå Kville att avvecklas.

GSK:s presidie och styrelse har gjort bedömningen att det är av vikt för Göteborgs Stad att depån finns kvar för att inte riskera avbrott i kollektivtrafiken för ca 100 bussar.

Styrelsen för GSK beslutade 2023-08-22 att ge vd i uppdrag att teckna ett tilläggsavtal om förlängning av gällande avtal med Västtrafik AB avseende depå Kville fram till 2025-06-30.

GST

Försäljningsförhandlingar har under våren 2023 pågått men avslutas i maj 2023 med att intressenten väljer att inte inkomma med ett slutbud.

På styrelsemöte i GSK den 20 september 2023 redogörs det för att utifrån att nuvarande avtalstider med kunderna är relativt korta och extern expertis prövat sina försäljningskanaler under flera år så förefaller en försäljning av GST svår att genomföra och att en avveckling då enligt Kommunfullmäktigebeslut i Göteborg bör genomföras.

På styrelsemöte den 25 oktober beslutas att verksamhetsområdena i GST avvecklas per 2025-03-31.

GSAB

Ej aktuellt.

2.2. Kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1. Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.

Bolaget är koncernmoder och verksamheten sker i dotterbolagen. Bolaget stöttar dotterbolagen GS Buss och GS Trafikantservice med affärsstöd inom framför allt områdena ekonomi, inköp, HR, lön, kommunikation och säkerhet. Bolaget stöttar därmed verksamheternas möjligheter att arbeta med målen.

2.2.2. Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.

Bolaget är koncernmoder och verksamheten sker i dotterbolagen. Bolaget stöttar dotterbolagen GS Buss och GS Trafikantservice med affärsstöd inom framför allt områdena ekonomi, inköp, HR, lön, kommunikation och säkerhet. Bolaget stöttar därmed verksamheternas möjligheter att arbeta med målen.

Bolaget tar upp jämlikhets- och jämställdhetsfrågor vid medarbetarsamtal och arbetsplatsträffar.

2.2.3. Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Bolaget är koncernmoder och verksamheten sker i dotterbolagen. Bolaget stöttar dotterbolagen GS Buss och GS Trafikantservice med affärsstöd inom framför allt områdena ekonomi, inköp, HR, lön, kommunikation och säkerhet. Bolaget stöttar därmed verksamheternas möjligheter att arbeta med målen.

2.2.4. Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.

Bolaget är koncernmoder och verksamheten sker i dotterbolagen. Bolaget stöttar dotterbolagen GS Buss och GS Trafikantservice med affärsstöd inom framför allt områdena ekonomi, inköp, HR, lön, kommunikation och säkerhet. Bolaget stöttar därmed verksamheternas möjligheter att arbeta med målen.

Bolagets arbetsmiljöfrågor tas upp i dialog vid ledningsmöten och gruppmöten.

2.2.5. Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.

Bolaget är koncernmoder och verksamheten sker i dotterbolagen. Bolaget stöttar dotterbolagen GS Buss och GS Trafikantservice med affärsstöd inom framför allt områdena ekonomi, inköp, HR, lön, kommunikation och säkerhet. Bolaget stöttar därmed verksamheternas möjligheter att arbeta med målen.

Bolaget har endast fyra anställda och sjukskrivningen för november månad ligger utfallet (ackumulerat 2023) på 0,4 procent.

2.2.6. Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.

Bolaget är koncernmoder och verksamheten sker i dotterbolagen. Bolaget stöttar dotterbolagen GS Buss och GS Trafikantservice med affärsstöd inom framför allt områdena ekonomi, inköp, HR, lön, kommunikation och säkerhet. Bolaget stöttar därmed verksamheternas möjligheter att arbeta med målen.

Bolaget följer de av staden upphandlade ramavtalen. Vid varje avrop beaktas cirkulär ekonomi och andra hållbarhetsaspekter. Vi arbetar aktivt med utfasning av skadliga kemikalier.

2.2.7. Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

Bolaget är koncernmoder och verksamheten sker i dotterbolagen. Bolaget stöttar dotterbolagen GS Buss och GS Trafikantservice med affärsstöd inom framför allt områdena ekonomi, inköp, HR, lön, kommunikation och säkerhet. Bolaget stöttar därmed verksamheternas möjligheter att arbeta med målen.

Bolaget förhåller oss till lagstiftningen kopplat till offentlighetsprincipen. Allmänna handlingar lämnas vid begäran ut om inte sekretess eller besvärshänvisning förekommer. Styrelsens handlingar publiceras också på Göteborgs Stads hemsida efter sammanträden.

3. Övrig uppföljning till kommunstyrelsen

3.1. Utveckling inom personalområdet

3.1.1. Väsentliga personalförhållanden

Koncerntotal	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro	8,1	7,7	6,1
Bolagsextern personalomsättning	8,5	10,0	9,1
Antal årsarbetare	1 470,0	1 385,5	1 336,2

GSB	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro (%)	9,5	11,4	16,6
Bolagsextern personalomsättning*	0,7	0	0

* Trafikavtalet upphörde juni 2022 och cirka 140 medarbetare (varav ett tjugotal visstidsanställda) har avslutat sin anställning i bolaget, uppsägningar på grund av arbetsbrist. Efter juni 2022 återstår en enhet med 5 anställda (depå Kville) som arbetar på uppdrag av Västtrafik.

GST	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro	9,7	7,4	4,7
Bolagsextern personalomsättning	1,7	14,6	13,2

GSAB	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro	9,5	11,4	16,6
Bolagsextern personalomsättning	8,9	8,7	9,5

3.1.2. Analys av situationen inom HR-området

GSK

Inom moderbolagets affärsstöd har det under året varit fem anställda, varav två slutade sina uppdrag i månadskiftet september/oktober, samt vd och administrativ chef.

GSB

Verksamheten består idag av en enhetschef, ett ledningsstöd, en plåtslagare, en assistent och en mekaniker. Ersättningsrekrytering kommer att ske vid behov. Uppdraget har en begränsad tid kvar då nuvarande avtal går ut 2025-06-30, vilket kan innebära att någon medarbetare söker annat arbetet innan avtalstidens slut. Vi tror dock att de viktigaste medarbetarna kommer att vara kvar hela tiden och att det går att rekrytera tillfällig personal om det kommer att behövas.

GST

Under 2023 har läget för fast anställda varit stabilt, bolaget har inte haft många avgångar. Oron kring avvecklings/försäljningsuppdraget har lugnat ner sig. Problemen under detta år har mest varit att få tag på tillräckligt med timanställda för informatörstjänsterna och som semestervikarier i de övriga verksamheterna. Vi hade en sommar med ovanligt mycket jobb på grund av stora förändringar i kollektivtrafiken.

Utifrån det avvecklingsbesked som kommunicerats till anställda i bolaget och att uppsägningarna till anställda kommer löpande under 2024/2025, beroende på uppsägningstider, så kommer det att påverka arbetsmiljön och rekryteringsmöjligheterna ju närmare avslut företaget befinner sig i.

Inför sommaren 2023 hade vi svårighet att rekrytera timavlönade vilket är ett allmänt problem både inom privat och kommunal verksamhet. Åtgärder har inte vidtagits (attraktiv arbetsgivare) på grund av försäljningsfrågan.

GSAB

På Göteborgs Spårvägar arbetar cirka 1 300 medarbetare som utför arbete inom någon av bolagets över hundra olika befattningar. Gemensamt är att alla, oavsett befattning, har rätt till en trygg och säker arbetsmiljö. Hot och våld i kollektivtrafiken ett växande problem. Bolagets medarbetare erbjuds utbildning i konflikthantering för att minska risken för hot och våld samt verktyg för att snabbt tillkalla hjälp om de skulle drabbas.

För att främja god hälsa fortsätter bolaget att erbjuda hälsoundersökning, friskvårdsbidrag, träningsgrupper, viktväktargrupper samt medarbetarstöd. Bolagets sjukfrånvaro har under 2023 varit betydligt lägre än tidigare år med en förväntad ackumulerad sjukfrånvaro på 6,5 % vid årets slut. Avdelningen Trafikpersonal och service sticker ut med en högre sjukfrånvaro än övriga avdelningar.

Under våren genomförde bolaget en medarbetarundersökning med målet att bibehålla andelen svarande samt att förbättra resultaten. HME uppgick till 73 som är något lägre än målsättningen för staden men är en ökning jämfört med föregående år för bolaget. Resultaten kring närmaste chef är bra. Den fysiska arbetsmiljö och den organisatoriska tilliten behöver fortsatt förbättras. Bolaget har sedan tidigare genomfört en fördjupad undersökning kring tystnadskultur och organisatorisk tillit, följt upp den med en ny mätning samt vidtagit ytterligare åtgärder. Utifrån resultaten arbetar bolaget med utveckling av ledarskap, medarbetarskap och kommunikation. Under senhöst 2023 startades en insats för att stärka det förebyggande arbetet mot kränkningar, diskriminering och trakasserier på arbetsplatsen. Arbetet fortgår under 2024.

För att utveckla verksamheten mot våra affärsområden är rätt kompetens A och O. Bolaget upplever fortsatt utmaningar i att rekrytera till tekniska yrken som elektriker och mekaniker. Bolaget har också ett stort behov av att rekrytera nya förare för att kunna leverera en full produktion. Under 2023 utvecklades en särskild handlingsplan för förarförsörjning. Flertalet aktiviteter är i gång.

3.2. Ekonomisk uppföljning

3.2.1. Analys av årets utfall

(Belopp i mnkr)	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Intäkter	1 437,7	1 374,6	63,1	1 416,2	1 500,0
Kostnader	-1 431,4	-1 373,2	-58,2	-1 400,8	-1 476,8
Rörelseresultat	6,3	1,4	4,9	15,4	23,2
Finansiella intäkter	77,1	4,0	73,1	7,3	1,8
Finansiella kostnader	-2,6	0	-2,6	-2,5	-0,6
Resultat efter fin. poster	80,8	5,4	75,4	20,2	24,4

Fotnot: Interna mellanhavanden är eliminerade i tabellen ovan. De finansiella intäkterna kommer från utdelningen på 100 mkr från dotterbolaget GS Buss AB. Nedskrivningen av aktier i dotterbolaget har gjorts med 34,1 mkr, vilket resulterar netto 65,9 mkr. Resterande belopp består av ränteintäkter.

Tabellen ovan avser den sammanlagda koncernen. För analys av respektive bolag hänvisas till stycke 3.2.3.

3.2.1.1. Resultat per dotterbolag

(Belopp i mnkr)	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
GS Kollektivtrafik	-6,1	-6,1	0,0	-1,1	-1,1
GS Buss	6,3	4,1	2,2	13,4	21,1
GS Trafikantservice	6,1	3,4	2,7	3,2	3,2
Göteborgs Spårvägar	0	0	0	0	0
Rörelseresultat	6,3	1,4	4,9	15,5	23,2
Finansiellt netto	74,5	4,0	70,5	4,7	1,2
Resultat efter fin. poster	80,8	5,4	75,4	20,2	24,4
Avgår minoritetsintresse 15%	0	0	0	0	0
Koncernens resultat	80,8	5,4	75,4	20,2	24,4

Fotnot: De finansiella posterna påverkas av en aktieutdelning till Stadshus AB under 2023.

3.2.2. Investeringsredovisning

3.2.2.1. Projektredovisning investeringsobjekt, pågående och kommande projekt enligt investeringsplaner

Benämning projekt enl. inv. plan, i mnkr	KF beslutat (ja/nej)	Budget per projekt	Ack utfall tom perioden	Aktuell prognos för hela projektet	Beräknas färdigt (år, kv)
Uppgradering Hastus	nej	35	18	35	2024 Q2
Slipfordon ersättare för 4116	nej	28	26	26	2023 Q4
Hjilmätningstrustning RTX, MX	nej	20	6	15	2024 Q2
Skenrensare ersättare för RSS061	nej	10	3	10	2024 Q2
Montagebil ers för WFX976	nej	10	3	10	2024 Q4
Montagebil ers för EGN377	nej	10	3	10	2024 Q4
Upprustning av detaljmåleriet	nej	10	1	10	2024 Q4
Kranbil ersättare för XEU299	nej	10	3	10	2024 Q4
Lastbil ersättare för CWO402	nej	6	0	0	-

Fotnot: Samtliga investeringar gäller GSAB. Övriga bolag har inga investeringsplaner för 2024.

3.2.3. Bokslut

Kommentarer till resultatet

GSK

Bolaget bedriver lednings- och affärsstöd för dotterbolagen. Avvikelser mot budget har under året reglerats mot dotterbolagen, och resultatet ligger på budget.

GSB

Resultat en bit över budget. Lägre energipriser än budget, personalvakanser samt ett gott utfall på försäljning av tjänster ligger bakom.

GST

Resultat väl över budget tack vare ett gott utfall i kundavtalen. Beställningar utöver budget har en god resultatpåverkan, då fasta kostnader i form av lokalkostnader, ledning och affärsstöd är konstanta. På grund av ökad avskrivningstakt på bolagets inventarier har avskrivningarna överskridit budget.

GSAB

I bokslutet för 2023 blev utfallet mot budget +0,6 mnkr inom ramen för Trafikavtalet samt -19,3 mnkr inom ramen för Utförandeentreprenadavtalet. Utifrån principen om självkostnad har resultaten bokats upp som skuld respektive fordran.

Väsentliga poster i resultaträkningen är dels entreprenadkostnader som är 43,5 mnkr högre än budgeterat. Av dessa kostnader kan 20 mnkr hänvisas till destinationsskyltar, vilka har vidarefakturerats under året. Inom Infrastruktur och driftssäkring finns högre kostnader för inhyrd personal än budgeterat. Lägre elkostnader, 28 mnkr samt lägre kostnad för fordonsdelar, 7,7 mnkr väger upp resultatet. Personalkostnader är lägre inom avdelning Infrastruktur och driftssäkring och förklaras av att bristen på teknisk personal fortfarande är hög. Verksamheten arbetar med rekrytering. Senarelagda investeringar bidrar till lägre avskrivningskostnader med 12,3 mnkr.

Kommentarer till balansräkningen

GSK

Nedskrivning av andelar i koncernföretag 34,1 mkr. Utdelning av 100 mkr från GSK till Stadshus. I samband med detta gjordes en nedskrivning med 34 mkr avseende andelar i GSB.

GSB

I och med årets utgång är samtliga inventarier i bolaget färdigavskrivna, och det ekonomiska värdet av anläggningsregistret är noll.

Eget kapital har minskat 100 mkr pga aktieutdelning till GSK.

GST

Bokfört värde på inventarier har minskat i och med att avskrivningstiderna har kortats ner för att matcha bolagets kundavtal.

GSAB

Anläggningstillgångar har ökat med 19,0 mnkr jämfört med 2022. I årets ökning ingår ett förvärv av Slipfordon om 17,0 Mnkr, (totalt anskaffningsvärde om 26 Mnkr).

Lagervärdet har ökat med 28,8 mnkr, vilket förklaras av ökad lagerhållning av reservdelar till ny spårvagnsmodell (M33) och högre materialpriser på grund av hög inflation och en svag kronkurs gentemot Euro.

Kundfordringar har ökat med 27,7 mnkr, vilket i huvudsak utgörs av kundfakturor till Stadsmiljöförvaltningen (N400).

Leverantörsskulder har ökat med 53,4 mnkr, vilket beror på att GS betalade föregående års leverantörsfakturer i förskott för att minimera dubbelarbete vid övergången till Proceedo i samband med föregående årsskifte.

Skuld till Göteborgs Stad (Nordea) har ökat med 38,0 mnkr under året, vilket främst använts till att finansiera GS ökade lagervärde om 28,8 mnkr.

Kommentarer till finansieringsanalysen

GSK

I koncernen har utbetalningar till Stadshus AB påverkat den löpande verksamheten. Det gäller koncernbidrag, aktieägartillskott samt utdelning.

GSB

En utdelning på 100 mkr till GSK har påverkat siffrorna under året. Dessutom betalades ett koncernbidrag på 62,7 mkr härrörande från 2022 under året.

GST

Inga händelser utöver det vanliga under året.

GSAB

Kassaflödet från den löpande verksamheten om -0,7 mnkr går i princip jämnt ut. Kassaflödet från investeringsverksamheten om -37,3 mnkr utgörs i huvudsak av materiella anläggningstillgångar. I årets belopp ingår ett Slipfordon om 17 mnkr. (totalt anskaffningsvärde om 26 mnkr). Kassaflödet från finansieringsverksamheten om 38 mnkr utgörs av en ökning av bolagets bankkredit (huvudkontohavare Göteborgs Stad).

3.2.4. Lån och lånetak

Lån mnkr	Volym 31 dec 2023	Lånetak 2023	Volym 31 dec 2024	Beslutat lånetak 2024
Summa	-44	-	-	-

Ovanstående tabell gäller GSAB. Inga lån i övriga bolag. Bolaget har inget lånetak utan en rörelsekredit om 150 mnkr som utökades till 200 mnkr efter 1 januari 2023.

3.3. Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1. Kommunalt ändamål och befogenheter

GSK, GSB och GST

Styrelsen och Verkställande direktören bedömer att verksamheten är i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolagen och att bolagen har följt de principer som framgår av 3 paragrafen i bolagsordningen.

GSAB

Styrelsen och Verkställande direktören bedömer att verksamheten är i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget och att bolaget har följt de principer som framgår av 3 paragrafen i bolagsordningen.

3.3.2. Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

GSB

GSB upprättar utifrån den samlade riskbilden en intern kontrollplan vilken innehåller de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt. Bolagsstyrelsen fattar beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan i februari månad. Internkontrollerna följs upp av bolagets styrelse under året.

Under året följdes bemanningsfrågan på depå Kville upp med anledning av att osäkerheten kring framtiden för bolaget GSB kan påverka medarbetarnas motivation samt bolagets möjlighet att vara en attraktiv arbetsgivare. Vidare har inköpsprocessen följts upp genom kontroll av rutiner inom upphandlings- och inköpsförfarandet samt genom stickprovskontroller av gjorda inköp.

GST

GST upprättar utifrån den samlade riskbilden en intern kontrollplan vilken innehåller de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt. Bolagsstyrelsen fattar beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan i februari månad. Internkontrollerna följs upp av bolagets styrelse under året.

Under året följdes bemanningsfrågan på GST upp med anledning av att osäkerheten kring framtiden för bolaget kan påverka medarbetarnas motivation samt bolagets möjlighet att vara en attraktiv arbetsgivare. Vidare har inköpsprocessen följts upp genom kontroll av rutiner inom upphandlings- och inköpsförfarandet samt genom stickprovskontroller av gjorda inköp.

GSAB

Göteborgs Spårvägar använder sig främst av Internkontrollplan (IKP), Trafiksäkerhets- och trygghetsplan (TTP), SIQ kvalitetscertifiering samt extern utvärdering av styrelsens arbete. Styrelsen och Verkställande direktören bedömer att verksamheten har erforderliga system för styrning, uppföljning och kontroll.

3.3.3. Kundorienterad kvalitetsledning

GSB

GSB upprättar utifrån den samlade riskbilden en intern kontrollplan vilken innehåller de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt. Bolagsstyrelsen fattar beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan i februari månad. Internkontrollerna följs upp av bolagets styrelse under året.

Under året följdes bemanningsfrågan på depå Kville upp med anledning av att osäkerheten kring framtiden för bolaget GSB kan påverka medarbetarnas motivation samt bolagets möjlighet att vara en attraktiv arbetsgivare. Vidare har inköpsprocessen följts upp genom kontroll av rutiner inom upphandlings- och inköpsförfarandet samt genom stickprovskontroller av gjorda inköp.

GST

GST kvalitetsarbete utgår från ISO standarden 9001:2015 och miljö från 14001:2015 där vi är certifierade sedan 2017. Revidering av vårt processorienterade arbetssätt genomförs årligen av extern revisor. Recertifiering genomfördes i juni 2023 med godkänt resultat. Vi säkerställer även under året genom interna revisioner att vårt arbetssätt följer framtagna processer och rutiner.

Våra verksamheter styrs av upphandlade avtal där förväntningar på kvalitet och leverans beskrivs. Månatliga avstämningsmöten med beställarna genomförs med avseende på kvalitet och leverans.

I vårt ständiga förbättringsarbete arbetas framkomna förbättringar kontinuerligt in i processer och rutiner och utvärderas.

GSAB

För att bli ett av Europas bästa spårvägsbolag 2027 behöver Göteborgs Spårvägar arbeta med bolagets verksamhetskvalitet och skapa struktur och systematik i arbetssätten och

detta är något som vi gör med stöd av SIQ Managementmodell som är vår valda kvalitetsmodell samt kvalitetsmetoden PGUF. SIQ Managementmodell fokuserar på verksamhetens viktigaste områden som är kunder, ledning, medarbetare och processer. PGUF står för planera, genomföra, utvärdera och förbättra och är en metod för systematiskt förbättringsarbete.

Styrelsen och verkställande direktören bedömer att verksamheten har erforderliga modeller och metoder för kundorienterad kvalitetsledning.

Göteborgs Spårvägars kvalitetsutvecklingsresa

Brister och avvikelser som identifieras inom Göteborgs Spårvägar är trafik-arbetsmiljö- eller verksamhetsrelaterade. Inom bolaget finns framtagna och i många fall implementerade arbetssätt som hjälper bolaget både i att åtgärda bristerna och lära av dem så att bolaget kan arbeta proaktivt i en ännu större utsträckning än vad som sker idag. Styrkan för bolaget är just de välbeskrivna arbetssätten för hur olika avvikelser och brister ska hanteras inom de berörda områdena. För att bolaget ska bli ännu bättre behöver större fokus läggas på att undersöka i hur stor utsträckning vi tillämpar de valda arbetssätten samt utvärdering av dessa. Vi behöver bli bättre på att undersöka huruvida de valda arbetssätten ger önskat resultat. Under år 2023 har en del av våra arbetssätt utvärderas men detta är ett område som behöver utvecklas framöver.

Under 2023 fick bolaget en återföringsrapport efter att ha deltagit i Utmärkelsen Svensk Kvalitet. I återföringsrapporten angavs bolagets styrkor och förbättringsområden. Det som lyftes fram i återföringsrapporten som signifikanta styrkor är bland annat vårt arbetssätt rörande ledning, introduktion av nyanställda, vår förmåga att involvera medarbetare i utvecklingen av verksamheten samt vårt tydliga fokus på säkerhet. Återföringsrapporten har analyserats av bolagsledningen och ett antal områden har pekats ut som särskilt relevanta att fokusera på för att bolaget ska kunna röra sig i riktningen mot visionen "En hållbar spårvägsresa i världsklass". Bolaget har under 2023 arbetat inom dessa förbättringsområden. Det har bland annat handlat om att förtydliga hur bolaget leder, styr och utvecklar verksamheten. Bolagets ledningsprocesser har beskrivits och visualiserats i verksamhetsledningssystemet och under 2024 ligger fokus på att implementera processerna fullt ut. I början av året kommer stort fokus att ligga på att utbilda och stötta ledare och medarbetare i tillämpningen av bolagets ledningsprocesser. Ett ytterligare område som har förtydligats är bolagets processer för arbete med hälsa, miljö, arbetsmiljö och trafiksäkerhet. Tydliga processer inom ovan nämnda områden ökar bolagets möjligheter att förebygga avvikelser och brister.

Att ha kunskap om kundernas nuvarande och framtida behov, krav, önskemål och förväntningar är något som Göteborgs Spårvägar ständigt strävar efter. Under 2023 genomförde bolaget sin första kundundersökning med Västtrafik och Stadsmiljöförvaltningen. Undersökningen visade på att våra styrkor ligger i vår tillgänglighet för våra kunder samt vårt bemötande av dem. De förbättringsområden som identifierats handlar om våra arbetssätt kopplat till hållbarhet. Framöver behöver bolaget därför ta fram arbetssätt för hur vi arbetar med de tre hållbarhetsdimensionerna och hur de kan integreras i områdena kunder, ledning, medarbetare och processer. Information om bolagets kund resenär finns tillgänglig via Västtrafik och även här finns etablerade arbetssätt för hur bolaget beaktar resenärernas behov, krav, önskemål och förväntningar.

Göteborgs Spårvägar har beslutat att tillämpa ett processororienterat arbetssätt. Det processororienterade arbetssättet skapar förutsättningar att se en verksamhets arbetsflöden över de organisatoriska gränserna och hur de olika delarna påverkar varandra. I arbetet med det processororienterade arbetssättet har vi på Göteborgs Spårvägar tagit fram ett ramverk

vars syfte är att beskriva hur arbetssättet ska tillämpas tillsammans med en fortsatt digitaliseringsutveckling.

Att arbeta med förbättringsarbete är nödvändigt och mycket viktigt för Göteborgs Spårvägar för att bolaget ska lyckas nå målen och utveckla vår leverans, kvalitet och effektivitet. Fokus under det innevarande året ligger därför på att implementera ledningsprocesserna och befästa det processorienterade arbetssättet. I det senare är det särskilt viktigt att vidareutveckla de systematiska arbetssätten för hur bolaget mäter, följer upp, lär och förbättrar sin verksamhet. Den metod som bolaget använder sig av är PGUF som står för planera-genomföra-utvärdera-förbättra. PGUF ökar vår förmåga att hantera störningar i verksamheten, att adressera saker till rätt ställe och att skapa en gemensam bild av vad som pågår i olika delar av verksamheten. Detta är en del i att jobba med ständig förbättring. Stora delar av verksamheten har erhållit utbildning i hur man arbetar med PGUF och detta arbete kommer att fortsätta under det kommande året.

Utvärdering ger underlag för ständiga förbättringar och bolaget har även i år ansökt om att delta i Utmärkelsen Svensk Kvalitet. Bolaget har under 2022 fått ett kvitto på sin kunskap och färdighet gällande kvalitetsutvecklingens modeller och metoder till en nivå av 355 poäng. Det arbete som är gjort under 2023 och framöver ger goda möjligheter till ännu högre resultat i årets deltagande.

3.3.4. Uppföljning av projekt inom gröna obligationer

Ej aktuellt.

3.3.5. På vilket sätt har styrelsen begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Insats/åtgärd	Effekt/besparing
GSK: Minskat affärsstödet med två personer från fem till tre personer.	Två heltidslöner.
GSAB: Samverkan i trepart, Göteborgs Spårvägar, Stadsmiljöförvaltningen samt Västtrafik. Samverkan i trepart, Göteborgs Spårvägar, Stadsmiljöförvaltningen samt Västtrafik.	Samverkan i trepart har under 2023 startats upp med syfte att skapa en robust spårvägsanläggning, effektiv och långsiktig planering samt kostnadseffektivitet.
GSAB: Avtalsöversyn Utförandentreprenadavtalet	Under 2023 beslutade ägarna Västtrafik samt Göteborgs Stad att avtalet för Utförandentreprenad mellan Göteborgs Spårvägar och Stadsmiljöförvaltningen ska ses över och skrivas om 2024. Avtalet har skapat vissa otydligheter i organisationen, vilket drivit upp administrationen.

4. Uppföljning till Göteborgs Stadshus AB

4.1. Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat

Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat

Kassaflöde (mkr)	Kassaflöde innevarande år	Kassaflöde föregående år
Löpande verksamhet	-55,5	-2,5
Investeringsverksamhet	0	0
Finansieringsverksamhet	-97,5	127,0
SUMMA	-153,0	124,5

I koncernen har utbetalningar till Stadshus AB påverkat den löpande verksamheten. Det gäller koncernbidrag, aktieägartillskott samt utdelning.

Specifikation rearesultat avyttring fastighet/bolag

Inte aktuellt.

Bilagor

1. Särskild uppföljning till stadens och Stadshus årsredovisningar 2023
2. Barnbokslut 2023 GSK
3. Barnbokslut 2023 GSAB